

بید سیب زمینی وروشهای کنترل آن



۱. ایجاد موانع بر سر راه نفوذ پروانه به انبار از قبیل نصب توری بر درب و پنجره انبار.
۳. پرهیز از انتقال غده های آلوده به انبار.
۴. تهویه مناسب انبار و بیرون آوردن غده های آلوده
۵. پائین نگه داشتن دمای انبار (زیر ۱۰ درجه سانتی گراد)
۶. تامین رطوبت کافی.
۷. بکارگیری تله های نوری و فرمونی جهت شکار پروانه در داخل انبار. (یک تله برای هر ۵ متر مربع)



نمونه تله های فرمونی مورد استفاده

۸. پوشاندن غده های سیب زمینی با شاخ و برگ خشک بعضی از گیاهان، یا کاه و کلش خشک گندم به ضخامت ۲ سانتی متر
۹. در صورت بالابودن آلودگی، توصیه می شود برای ضد عفونی غده های بذری سیب زمینی، از حشره کش میکروبی B.t (بی تی) به مقدار ۳ کیلو برای هر تن استفاده شود و در صورت عدم دسترسی به حشره کش میکروبی از گرد سومیسیدین ۰/۱ درصد به مقدار ۲ کیلو برای هر تن قبل از انبار کردن سیب زمینی استفاده گردد.

گردآوری: علی جانی

کارشناس مدیریت حفظ نباتات

زیر نظر شورای نویسندگان مدیریت هماهنگی ترویج

۲. اجرای عملیات رراعی مانند سخم، دیسک و یخ آب رستخانه در فصل پاییز جهت از بین بردن جمعیت زمستان گذران آفت و رعایت اصول بهداشت زراعی.
۳. تهیه اصولی زمین بطوریکه خاک نرم و یک دست و فاقد کلوخه های بزرگ باشد.
۴. کشت به موقع و استفاده از غده های سالم و فاقد آلودگی
۵. خودداری از کشت سطحی و کم عمق (حتی الامکان سعی شود غده بذری در عمق ۱۴ تا ۱۵ سانتیمتری زیر خاک کشت شود)
۶. آبیاری منظم و بر حسب نیاز
۷. خاکدهی پای بوته های سیب زمینی جهت جلوگیری از تخم ریزی حشرات بر روی غده های بیرون مانده از خاک
۸. برداشت به موقع محصول، قبل از مواجه شدن با زمان ظهور نسل آخر آفت
۹. انتقال سریع محصول به انبار جهت جلوگیری از تخم ریزی شبانه پروانه ها در روی غده های برداشت شده.
۱۰. سخم عمیق و فوری زمین جهت از بین بردن بقایای سیب زمینی بعد از برداشت محصول

ب) مبارزه شیمیایی:

سموم مورد توصیه از گروه کاربامات ها نظیر سوین و سموم فسفره مثل دورسبان است و چنانچه در هر بوته بیش از دو لارویا کرم مشاهده گردد مبارزه شیمیایی ضرورت دارد. ولی با توجه به تعداد نسل آفت، عملیات سمپاشی باید زیر نظر کارشناسان متخصص انجام شود.

مبارزه و کنترل بید سیب زمینی در انبار:

- ۱) تمیز نمودن و ضد عفونی انبار قبل از انتقال غده های سیب زمینی به انبار

سیب زمینی از محصولات مهم کشاورزی است. امروزه سیب زمینی در اکثر استانهای کشور کشت می شود و به دلیل کشت ارقام پرمحصول و استفاده از روشهای نوین کشاورزی در سالهای اخیر، عملکرد آن افزایش یافته است. یکی از آفات مهم این گیاه بید سیب زمینی میباشد. این حشره بوته سیب زمینی را در مزرعه آلوده کرده و در زمان برداشت بصورت تخم یا کرم از طریق غده های آلوده به انبار منتقل می شود و در طول فصل زمستان چنانچه انبار نسبتاً گرم باشد به زاد و ولد خود ادامه داده و در نتیجه خسارت زیادی به غده ها در انبار وارد می سازد. حداکثر خسارت این آفت در مزرعه، بیش از ۵۰ درصد بوته ها و در انبار بیش از ۷۰ درصد غده ها برآورد شده است.

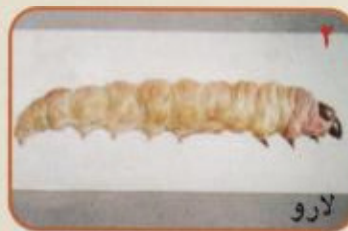


حشره کامل در حال استراحت

۱

زمستان گذرانی این آفت در انبار به صورت لارو درون غده های سیب زمینی و در مزرعه به صورت شفیره در داخل خاک است. کرم یا لارو پس از تغذیه کامل از غده بیرون آمده و معمولاً روی غده یا در محل دیگر انبار نظیر کیسه های سیب زمینی یا دیوارهای انبار، به شفیره تبدیل می شود و در بهار با گرم شدن هوا و رسیدن درجه حرارت متوسط به ۱۲-۱۳ درجه سانتی گراد، حشرات بالغ ظاهر می شوند. بید سیب زمینی یک حشره شب پرواز است تخم ریزی در شب و معمولاً ۴۸ ساعت بعد از جفت گیری انجام می شود. تعداد تخم های هر شب پره ماده در مناطق معتدل و سرد سیر ۳۰ تا ۸۰ و در مناطق گرم تا ۱۶۰ عدد هم می رسد. این حشره به دلیل زندگی در مزرعه و انبار، تعداد نسل زیادی تولید می کند که بطور متوسط ۶-۸ نسل در سال می باشد.

انتشار این آفت از طریق حمل غده های آلوده سیب زمینی صورت می گیرد.



لارو



تخم



پروانه

۲



شفیره

کرم یا لارو این آفت در فصل بهار و تابستان برگها، دمبرگها و ساقه سیب زمینی را مورد حمله قرار داده و سبب خشک شدن برگ و ساقه می شود. در اواخر تابستان و اوایل پاییز پس از تشکیل و رشد غده های سیب زمینی حمله آفت متوجه غده ها می گردد. کرم های حشره از طریق سوراخ کردن غده وارد آن شده که معمولاً محل ورود آن به صورت قهوه ای رنگ دیده می شود. کرم درون غده ضمن تغذیه، دالان هایی را ایجاد می کند. معمولاً محل ورود لارو به داخل غده ها بدلیل رشد عوامل بیماری زا پوسیده و فاسد می شوند که به این ترتیب میزان خسارت افزایش یافته و غده ها خاصیت انبارداری خود را از دست میدهند به همین دلیل سیب زمینی های آلوده به بید بوی نامطبوع پیدا می کنند.



روشهای مقابله با بید سیب زمینی:

از آنجایی که این حشره در مزرعه، بوته و در انبار غده های سیب زمینی را آلوده می کند لذا بایستی برای حفاظت این محصول در مزرعه و انبار روشهای ذیل اعمال گردد:

کنترل بید سیب زمینی در مزرعه:

الف) روشهای زراعی:

۱. رعایت تناوب و قرار دادن گیاهان غیر میزبان در تناوب

۳